

13 VIII ²/₅₄₀

**DE NOMINUM DECLINATIONE
IN LINGUA SYRJAENA,**

SPECIMEN ACADEMICUM,

QUOD,

VENIA AMPLISSIMI ORDINIS PHILOSOPHORUM

AD IMPERIALEM ALEXANDREAM IN FENNIA UNIVERSITATEM,

PRAESIDE

GABRIELE REIN,

*Philosophiae Doctore, Hist. Professore
atque Ord. Imp. de S:to Wolodimiro quartae classis Equite,*

PRO GRADU PHILOSOPHIAE DOCTORIS OBTINENDO

PUBLICO EXAMINI MODESTE SUBJICIT

MATTHIAS ALEXANDER CASTRÉN,

*Phil. Mag. et Licentiatus,
Fennicae et antiq. septentrionalium Gentium linguarum Docens.*

IN AUDITORIO PHILOS. DIE XVII JUNII MDCCCLIV.

H. A. M. S.

HELSINGFORSIAE

EX OFFICINA TYPOGRAPHICA FBENCKELLIANA.

**VIRO MAXIME REVERENDO,
ECCLESIAE IN KEMI PASTORI,
CONTRACTUSQUE ADJACENTIS PRAEPOSITO,
IMPER. ORD. DE S:TA ANNA IN II. CLASSE,
CUM CORONA INSIGNI,
ET DE S:TO WOLODIMIRO IN IV. CL. MEMBRO,
S. S. THEOLOGIAE DOCTORI
MATTHIAS CASTRÉN,**

**PATRUO OPTIMO,
SUMMA ANIMI VENERATIONE COLENDO,**

**SACRUM
VOLUIT, DEBUIT
MATTHIAS ALEXANDER CASTRÉN.**

DECLINATIO NOMINUM IN LINGVA SYRJAENA.

§. 1.

Omnes omnino lingvae Finnicae originis carent genere, sed abundant varietate casuum. Casibus non solum indicant *actionem*, quae notio inest Nominativo, Genitivo, Dativo, Accusativo, Infinitivo, Ablativo, Instructivo, atque *statum* (conditionem) casibus Essivo, Factivo et Caritivo in lingvis Finnicis expressum, sed etiam varias *loci* relationes, quae in aliis lingvis praepositionibus reddi solent, in Finnicis vero casibus Allativo et Illativo, Adessivo et Inessivo, Ablativo, Elativo, Transutivo e. s. p.

Obs. Linguae Finnicae praepositionibus carent; cum autem casus nunquam sufficere possint infinitas ad loci relationes exhaustiendas, proveciori linguae et rationis cultu postpositiones ortae sunt e casibus nominum. Multae quidem postpositiones casualem suam vim fere amiserunt, et usitantur aequae abstracte ac in aliis lingvis praepositiones. Sed propria sua vi postpositiones semper sunt casus nominum, et oriri possunt e quocunque nomine substantivo ad exprimendas rei rationes modo intuitivo. Ita ex. gr. effatum illud: *sedet ad mensam* redditur hac ambage: *sedet ad marginem mensae*, *istuu pöydän vieressä* Finn., *Pisan doryn* Syrj. — Ex intuitiva illa postpositionum natura se-

qritur, eas aptissime rationes loci exprimere. Sunt quidem postpositiones, quae relationes rerum abstractarum indicent, semper vero sunt a nominibus formatae et quondam habent propriam vim, quae praepositionibus deest.

§. 2.

Casus in lingua Syrjaena sunt sequentes:

1. *Nominativus* continet truncum nominis, qui primitus in vocalem exivit, iam vero variis modis commutatus est.

2. *Genitivus* proprio caret fine et exprimitur vel Nominativo, ex. gr. *pu kyrs*, arboris cortex, vel Adessivo, ex. gr. *adja pulän kyrs*, video corticem arboris (ad arborem), vel Elativo, ex. gr. *pulys kyrs kulji*, corticem arboris) ab arbore) abstuli. Lingvis etiam Lapponicae, Esthonicaeque propria deest Genitivi terminatio, sed vestigia adhuc restant, probantia his lingvis quondam fuisse casum Genitivi et quidem in *n* exeuntem, ut in Finnica lingua. Fieri potest, ut iste casus etiam in lingua Syrjaena olim fuerit, et nobis quidem credibile videtur, Adessivum esse ortum e terminatione *la* vel *lä* (ut Adessivus in lingua Finnica finitur) adfixa eidem Genitivi terminatione — *n*. Primarium suum Genitivum abiecit lingua, quoniam terminatio illius eadem fuit ac Instructivi, quam ob causam lingua Finnica Instructivum fere amisit in Singulari numero. —

3. *Accusativus* nec in Finnica, nec in Lapponica lingua propria gaudet terminatione, sed redditur vel Nominativo

vel Genitivo (in Sing. num.), vel Infinitivo. Accusativus in lingua Syrjaena Nominativo compensari solet. Sed nomina vivifica, quae in consonantem exeunt, proprium habent Accusativi finem —*äs* (**ös*) †) in Sing. et Plur. numero. Qvi finis sine dubio ortus est e forma suffixiva Accusat. primae personae, quae eodem modo sonat *).

4. *Instructivi* finis est —*än* (**ön*) ex. gr. *mortän* homine, *purtän* cultro. Eadem est terminatio Instructivi in lingvis Finnica et Lapponica, omissa littera copulativa, quae in Syrjaena lingua certa atque constans, in his ab ultima trunci vocali pendet. Instructivo compensatur, ut in Russica, casus Essivus.

5. *Caritivus* exit in —*täg* (—*tög*) vel —*tägja*, Lapp.

†) Signo * indicamus differentiam in variis dialectis.

*) In dialecto Ischemica suffixa frequenter usitantur. Suffixum quidem tertiae personae saepe omittitur in caeteris casibus, in Accusativo vero servari solet. Quod si aliquando negligitur, Accusativus absolute usitatur, nulla ratione habita personae, ex. gr. *adja mortäs*, video hominem. Dicunt etiam in prima persona: *adja meam mortäs*, video meum hominem; non vero dici potest: *adja tead mortäs* (pro *morttä*), *bosti sya purtäs* (pro *purtsä*), video tuum hominem, cepi eius cultrum, ex quo evidentissime sequitur finem —*äs* primitus fuisse suffixum primae personae. Lingvam eo modo usurpasse formam suffixivam ad notionem Accusativi reddendam, facile intelligitur ex eo, quod suffixa in lingua Syrjaena suam amiserint vim genuinam, nunc tantum indicantia formam nominum finitam. —

tagha, Finn. *-tta*, *tah*, Esth. *ta*, ex. gr. *njanjtäg* vel *njanjtägja*, sine pane; *kerkatäg* sive *-tägja*, sine domo.

6. *Dativus* in *ly*, primitus sine dubio Allativus fuit, et adhuc pro Illativo nunquam usitatur, iam vero solam Dativi notionem reddit, ex. gr. *Jenly* Deo, *mortly* homini. Terminatio *-ly* respondet ad Allativum *-le* in lingua non tantum Finnica, sed etiam Esthonica et Lapponica. Littera *l* est nota omnium omnino casuum loci exteriorum (Allativi, Adessivi, Ablativi, Secutivi); *e* finale in Syrjaena lingua solet mutari in *y*.

7. *Allativus* significans motum *ad*, *versus* locum exprimitur fine *-lanj*, qvi est linguae Syrjaenae proprius, ex. gr. *jaglanj*, ad (versus) sylvam (къ лѣсу), *morjelanj*, ad mare, *tilanj*, ad insulam, *mortlanj*, ad hominem. Mutata primarii Allativi significatione, novus iste casus videtur esse profectus e Secutivo in *-la*.

8. *Illativus* indicans motum in locum (interiorem partem) exit in *-ä'* (**ö'*), ex. gr. *mortä'*, in hominem, *kerkää'*, in domum. Adspiratio in fine, quae propter suam acritatem per *h* exprimi posset, format quoque in lingua Finnica Illativum, qvi iam exit in *h* $\underline{n}$, primitus vero exivit in *-h*, quae terminatio adhuc servata est in dialecto Russo-Carelica, ex. gr. *kulku'*, guttur, Illat. *kulkuh*, *wenehe*, cymba, Illat. *weneheh*. Per illativum compensatur in lingua Syrjaena etiam *Factivus*, ex. gr. *kiä'* *kariä*, fecit (ad) manum, Finn. *teki kädeksi*.

9. *Adessivus* exit in *—län* (**lön*) denotans:

1. *Qvietem* in exteriori parte loci, ex. gr. *pulän vyijym kyrs*, ad arborem (arbori) est cortex, *mortlän vyijym kerka*, homini est domus. Eandem possidendi et simul adhaerendi notionem *Adessivus* quoque habet in lingua Finnica, ex gr. *puulla on kuori*, *ihmisellä on huonet*, sed in Syrjaena lingua *Adessivus* vix occurrit in pura et genuina sua vi, semper vero reddi solet postpositionibus.

2. *Genitivum*, notione possidendi, ex. gr. *kutlän poz*, aquilae nidus, *kerkalän wejt*, domi tectum, v. supra.

10. *Inessivus* utitur fine *—yn*, qvi bene congruit cum *Essivo* *—na* in lingvis Finnica atqve Esthonica, et adhuc melius cum *Essivi* terminatione *—n* in Lapponica lingua. Finale *a* elapsum est et *y* littera copulativa. *Essivus* etiam in lingua Finnica saepe gaudet vi casus *Inessivi*, i. e. *qvietis* in loco (interiori), ex. gr. *istuu kotona l. koissa*, sedet domi, Syrj. *gortyn pukalä*.

11. *Ablativus* 1. exit in *—lys* (Finn. *—lta*, Esth. *—lt*, Lapp. *—ld*), ubi rursus littera characteristica casuum loci exteriorum agnoscitur. *Y* est vocalis copulativa, *s* vero ortum *t*, ut in *Nominat. Plurali* (cfr. §. 3). *Ablativus* 1. ab aliis denominatus est *Possessivus*, qvoniam aliquando adhibetur ad *Genitivum* compensandum. Cuius tamen vis non possessiva est, sed e contrario privativa, ex. gr. *pulys uu kerali*, secui ramum arboris (ab arbore), *vokällys paskäm bosti*,

cepi vestes fratris mei (a fratre meo). Qvod Gabelentz affert de eadem notione Ablativi 1. et Adessivi, haud valet in dialecto Ischemica, qvavis etiam heic Ablativi vis genuina iam non reperitur nisi in singulis qvibusdam effatis, ex. gr. *korny ajlys*, orare a patre, Finn. *pyytää isältä*, *jualis nyllys*, interrogavit ab illis, Finn. *kysy niiltä* (vide Gab. pag. 56).

12. *Ablativo* 2. subiici solet notio caussae l. originis, nulla ratione habita loci externi vel interni. Abl. 2. exit in *—sänj*, (*—seänj*, *—sjanj*) et videtur ortus fuisse ab Elativo, eodem fere modo ac Allativus a Secutivo. Ex gr. *Jensänj*, a Deo, *voksänj*, a fratre, *musänj*, a terra.

13. *Elativus*, motum e loco (interiori) indicans, exit in *—ys*, cuius cum terminatione Elativi in lingua Finnica (*—sta*) et Lapponica (*—st*) affinitas elucet e lege, duas consonantes in fine syllabae non permittente. Ex. gr. *vays*, ex aqua; *juys*, e flumine; *keräsys*, de vico.

14. *Secutivus* in *—la*, linguae Syrjaenae proprius, et terminatione sua, litteram *l* continente, et significatione ad casus loci exteriores referendus est. Significat enim motum ad locum, scil. aliquid exinde allatum, ex. gr. *wala muni*, ivit aquam allatum, Russ. за водою.

15. *Transitivus*, indicans motum *iuxta*, *secundum*, *praeter* locum, exit vel in *—äd* (**öd*) vel in postpositionibus et adverbis potius in *—ti*. Idem casus adest in lingua Finnica, exiens in *—tte*, *—tteh*, *—tse*. Hic sine dubio fuit primarius Transitive finis in lingua qvoque Syrjaena,

II

sed *e* vel mutatum est in *i*, vel transpositis litteris, in *ä*.
Ex. gr. *muäd*, secundum terram, *vomäd*, secundum (per) os.

16. *Terminativus* in *—edj*, designat motum usque ad locum (ad loci terminum), ex. gr. *karedj muni*, ivi usque ad urbem. —

Obs. 1. *Vocativum* statuit Sjögren in *—ö* (*—e*), Gabelentz vero rejecit, banc litteram pro sola interiectione tenens. Ischemica dialectus illustrat, vocalem *—ö* (heic *—ä*) esse suffixum primae personae Nominativi. —

Obs. 2. Ex his, quae in praecedenti paragrapho breviter de casibus allata sunt, apparet, eos in lingua Finnica et Syrjaena summa affinitate esse coniunctos. Eadem est casuum idea et indoles, eadem illorum vis, et ipsi fines tam sunt affines, quam fere in diversis linguis esse possunt. —

§. 3.

Pluralis in Nominativo exit in *—jas*, primitus *äs*, in quo fine litterae *ä* vis sola vocalis copulativae inest, *s* autem bene congruit cum fine Plur. numeri in lingua Lapponica *h*, nec non Finnica *t*. Ceteri casus eodem modo in Plurali formantur numero, ac Singulari.

§. 4.

Nomina Syrjaena, aequae ac Finnica, Lapponica, Esthonica, in Nominativo amisisse ultimam trunci vocalem, iam supra animadvertimus. Saepissime amissa est vocalis *i*, vel immediate, vel mutata antea in *j* (Ь), quae quidem littera

saepe revertitur in ceteris casibus, mitigans sequens *ä* in *e*. Post duas consonantes in multis etiam nominibus elapsa est ultima quaedam vocalis, quam ob causam posterior consonantium abiicitur in Nominativo. — Multa adhuc nomina consonantem *l* in Nominativo amiserunt *). Quibus respectis, duae in lingua Syrjaena nascuntur declinationes, altera *regularis*, altera *irregularis*. In illa truncus per omnes casus manet immutatus, qualis in Nominativo fuit; in hac vero quidam casus novam accipiunt consonam.

Obs. Linguae Finnicae periti facile intelligunt, hanc distributionem haud esse aliam, ac in Grammatica Finnica Vhaëlianam illam divisionem nominum in *Parisyllabica* et *Imparisyllabica*, ex quibus haec unam vel plures in Nominativo amissas litteras recipiunt in ceteris casibus.

§. 5.

Hic est typus ambabus Declinationibus communis:

*) Si syllaba quaedam exiverit in *ly*, antecedens vero in vocales *a*, *i*, *o*, *u*, *y*, *ö*, eliditur *l* et concurrentes vocales contrahuntur, imbuentes naturam vocalis praecedentis, ex. gr. *oz koo*, non est necesse, pro *oz koly*; *kyla*, audio, Imperat. *kyy* pro *kyly*; *tun-soo* vernus, pro *tulysoly*, diminut. e *tulys*, ver. Antecedens *a* simul in *o* mutatur, ex. gr. *vistala*, dico, Imp. *vistoo* pro *vistaly*, *lögoo* pro *lögaly*. Talis contractio non permittitur post vocalem longam, ex. gr. *vööla*, saepe sum, Imperat. *vööly*, non *vööö*.

Singularis.

Nom.	Voc. l. Cons.
Gen.	— — l. län (*lön), lys.
Accus.	— — l. äs, (*ös).
Instr.	—än (*ön).
Carit.	—täg l. tägja (*tög).
Dat.	—ly.
Allat.	—lanj.
Illat.	—ä' (*ö').
Adess.	—län (*lön).
Iness.	—yn.
Abl. 1.	—lys.
Abl. 2.	—sänj.
Elat.	—ys.
Secut.	—la.
Trans.	—äd (*öd).
Term.	—ed3j.

Pluralis.

Nom.	—jas.
Gen.	— l. jaslän (*jaslön), jaslys.
Accus.	— l. jasäs.
Instr.	—jasän (*jasön).
Carit.	—jastäg (*jastög), jastägja.
Dat.	—jasly.
Allat.	—jaslanj.
Illat.	—jasä' (*jasö').
Adess.	—jaslän (*jaslön).
Iness.	—jasyn.
Abl. 1.	—jaslys.
Abl. 2.	—jassänj.
Elat.	—jasys.
Secut.	—jasla.
Trans.	—jasäd (*jasöd).
Term.	—jased3j.

§. 6.

Quae nomina regulariter declinentur, quae irregulariter, vel aliis verbis, quae in Nominativo quendam amiserint consonantem, non est regulis in Grammatica circumscribendum, sed e vocabulario discendum. Nomina regularia, et in vocalem et in consonantem exeuntia, pari modo declinantur, hoc solo discrimine, ut vivifica, in consonam desinentia nomina, forment Accusativum per Suffixum —äs.

I. Declinatio regularis.

§. 7.

Singularis.

Nom. Mort, homo.
 Gen. Mort, mortlän, mortlys.
 Accus. Mortäs.
 Instr. Mortän.
 Carit. Morttäg l. —tägja.
 Dat. Mortly.
 Allat. Mortlanj.
 Illat. Mortä'.
 Adess. Mortlyn.
 Iness. Mortyn.
 Abl. 1. Mortlys.
 Abl. 2. Mortsäñj.
 Elat. Mortys.
 Secut. Mortla.
 Trans. Mortäd.
 Term. Mortedaj.

Pluralis.

Nom. Mortjas.
 Gen. Mortjas, mortjaslän, mort-
 jaslys.
 Accus. Mortjasäs.
 Instr. Mortjasän.
 Carit. Mortjastäg l. —tägja.
 Dat. Mortjasly.
 Allat. Mortjaslanj.
 Illat. Mortjasä'.
 Adess. Mortjaslän.
 Iness. Mortjasyn.
 Abl. 1. Mortjaslys.
 Abl. 2. Mortjassänj.
 Elat. Mortjasys.
 Secut. Mortjasla.
 Trans. Mortjasäd.
 Term. Mortjasedaj.

Singularis.

Nom. Ki, manus.
 Gen. Ki, kilän, kilys.
 Accus. Ki.
 Instr. Kiän.
 Carit. Kitäg l. —tägja.
 Dat. Kily.
 Allat. Kilanj.

Pluralis.

Nom. Kijas.
 Gen. Kijas, Kijaslän, Kijaslys.
 Accus. Kijas.
 Instr. Kijasän.
 Carit. Kijastäg l. —tägja.
 Dat. Kijasly.
 Allat. Kijaslanj.

Illat. Kiä'.
 Adess. Kilän.
 Iness. Kiyu.
 Abl. 1. Kilys.
 Abl. 2. Kisänj.
 Elat. Kiys.
 Secut. Kila.
 Trans. Kiäd.
 Term. Kiedäj.

Illat. Kijasä'.
 Adess. Kijaslään.
 Iness. Kijasyn.
 Abl. 1. Kijaslys.
 Abl. 2. Kijassänj.
 Elat. Kijasys.
 Secut. Kijasla.
 Trans. Kijasäd.
 Term. Kijasedäj.

Obs. Dativus nominum in vocalem desinentium non sequitur legem de elisione litterae *l*, vocaliumque contractione, quoniam confusio oriretur inter Dativum simplicium et Nominativum diminutivorum nominum, ex. gr. *wesica*, sanctus, Dat. *wesiculy*, ctr. *wesicoo*, sancto; dim. *wesicoo*, sanctus.

II. Declinatio irregularis.

§. 8.

Huc referenda sunt nomina: α) quae ante ultimam Nominativi vocalem amiserunt litteram *l*, eam vero in ceteris casibus recipiunt ante finem, qui cum vocali incipitur, i. e. in casibus: Instructivo, Illativo, Inessivo, Elativo, Transiti-vo, Terminativo.

Singularis.

Nom. Nyy, virgo.
 Gen. Nyy, nyylän, nyyls.
 Accus. Nyy.
 Instr. Nylän.
 Carit. Nyytäg.

Dat. Nyyly.
 Allat. Nyylanj.
 Illat. Nylä'.
 Adess. Nyylän.
 Iness. Nyylyn.
 Abl. 1. Nyylys.
 Abl. 2. Nyysänj.
 Elat. Nyls.
 Secut. Nyyla.
 Trans. Nyläd.
 Term. Nyledäj.

Pluralis regulariter flectitur: Nom. *nyyjas*, Instr. *nyyjasän*, Illat. *nyyjasä'*, Iness. *nyyjasys*, e. s. p.

Obs. 1. Eodem modo declinatur maxima pars nominum, quae in Nominativo longam habent quantitatem, elisione litterae *l* ortam. Exempla praebent: *kyy*, lingua, *yy* remotum, *vyy*, superum et composita: *asyvyy*, latus orientale, *rätoovyy*, latus occidentale, *lunvyy*, latus australe, *vojvyy*, latus septentrionale, *köö*, funis, *töö*, ventus, hiems, *jöö*, lac, *wöö*, equus, *röö*, quietus, *pöö*, trabes, *uu*, quod infra est, et composita: *kodsjuu*, stellä, *kotkodjuu*, formica, *djodajuu*, lacerta agilis, *peljuu*, pulvinar, *kokuu*, scabellum pedum, *loo*, spiritus, *soo*, sal, et omnia diminutiva in *—oo*, ex. gr. *rätoo*, occidens, *panoo*, polenta, *se-roo*, lens pediculi, *jumoo*, cibus e farina et aqua praeparatus (Russ. cyclo), nec non adjectiva diminutiva, ex. gr. *tölöö*, hiemalis, *tuusoo*, vernus, *äscendoo*, brevis, *pemdoo*, obscurus, *gögräsoo*, rotundus, *kudäjoo*, longus, *veжаoo*, sanctus, *arsjoo*, autumnalis.

Obs. 2. Revertente in flexione littera *l*, vocalis antecedens evadit brevis, ultima vero abiicitur, ex. gr. *Nylä'*, non *nylyä'*, Nominat. *nyly*.

Obs. 3. Interdum usurpatur forma contracta, licet vocalis incipiat finem, ex. gr. Illat. *nygä'*, Iness. *nyg'yn*, Elat. *nyg'ys*.

β) Monosyllabica, quae primitus disyllabica fuerunt, sed, amissa vocali Nominativi finali, ob concursum duarum consonantium ultimam consonam (m, s, n, t) abiecerunt, recipiunt eam in casibus, quorum finis cum vocali incipitur.

1.

Nom. Jen, Deus.
 Gen. Jen, Jenlän, Jenlys,
 Accus. Jenmä.
 Instr. Jenmän.
 Carit. Jentäg 1. —tägja.
 Dat. Jenly.
 Allat. Jenlanj.
 Illat. Jenmä'.
 Adess. Jenlän.
 Iness. Jenmyn.
 Abl. 1. Jenlys.
 Abl. 2. Jensänj.
 Elat. Jenmys.
 Secut. Jenla.
 Trans. Jenmäd.
 Term. Jenmedäj.

2.

Nom. Muös, vacca.
 Gen. Muös, muöslän, muöslys.
 Accus. Muös.
 Instr. Muöskän.

Carit. Muöstäg 1. —tägja.

Dat. Muösly.

Allat. Muöslanj.

Illat. Muöskä'.

Adess. Muöslän.

Iness. Muöskyn.

Abl. 1. Muöslys.

Abl. 2. Muössänj.

Elat. Muöskys.

Secut. Muösla.

Trans. Muöskäd.

Term. Muöskedäj.

3.

Nom. Om, ursus.

Gen. Om, omlän, omlys.

Accus. Om.

Instr. Omkän.

Carit. Omtäg, 1. —tägja.

Dat. Omly.

Allat. Omlanj.

Illat. Omkä'.

Adess. Omlän.

Iness. Omkyn.

Abl. 1. Omlys.

Abl. 2. Omsänj.

Elat. Omkys.

Secut. Omia.

Trans. Omkäd.

Term. Omkedäj.

Nom. *Илеп, spica segetis.*
 Gen. *Илеп, меplän, меplys.*
 Accus. *Илеп.*
 Instr. *Илеptän.*
 Carit. *Илеptäg, l. —tägja.*
 Dat. *Илеply.*
 Allat. *Илеplanj.*
 Illat. *Илеptä'.*
 Adess. *Илеplän.*
 Iness. *Илеptyn.*
 Abl. 1. *Илеplys.*
 Abl. 2. *Илеpsänj.*
 Elat. *Илеptys.*
 Secut. *Илеpla.*
 Trans. *Илеptäd.*
 Term. *Илеptedäj.*

Obs. Secundum primum paradigma declinantur: *sin, oculus, un,*
somnum, pon, canis, anj, uxor, son, filius, kun, lixivium; se-
 cundum sequuntur: *is, olor, pes, lignum fissum, vos, vomitus,*
lys, scopae fornacis, pos, pons, tes, farina avenacea, tjös, tra-
bes tecti, mus, iecus; tertium vero: *myu, gibba, öu, taurus,*
töu, barba; et quartum; *sep, pera vestimenti.*

γ) Litteram *j* ante vocalem finalem accipiunt:

1:mo multa nomina monosyllaba, quae primitus sine dubio dissyllaba fuerunt, et in *i* exiverunt.

2:do monosyllaba, exeuntia vel in vocalem longam, vel in diphtongum.

Ad primum ordinem pertinent: *äib*, fustis, Instr. *äib-jen*, *id*, hordeum, Illat. *idje'*, *kyd*, gluma, Iness. *kydjyn*, *äud*, cos, Elat. *äudjys*, *byg*, spuma, Transit. *byggjed*, *gög*, umbilicus, Term. *gögjedäj*, *gag*, tineä, *tug*, scopa, *ujag*, purgamentum, *wal*, unda, *däcyn*, dimidium, *pin*, dens, *gyr*, mortarium, *gör*, aratrum, *pur*, ratis, *ker*, assis, *kor*, folium, *tor*, pars, *myr*, fulcrum, *dar*, cochlear majus, *dooä*, corbis, *geä*, funis, *poä*, nidus, *iis*, lapis, *kooä*, pinus abies, *weeä*, nervus in arcu iaculatorio; *jus*, anas cygnus, *pors*, sus, *rys*, caseus, *meäc*, vervex, *wudäc*, arcus, *wuäc*, radix, *yäc*, ovis, e. s. p. Fieri potest ut haec et alia eiusmodi nomina in ceteris dialectis revera exeant in *j*, ut quidem colligere licet e disquisitione de structura linguae Syrjaenicae a Sjögren edita.

Secundi ordinis sunt: 1:mo *pai*, pars, *pei*, digitus, *toi*, pediculus, *tui*, via, Instr. *paijen*, *toijen*, Illat. *paije'*, *toije'*, e. s. p. 2:do *pui*, nubes, *syy*, orgyia, (syli), *tuu*, clavus, cuneus, *uu*, ramus, *puu*, vaccinium, vitis idaea; Instr. *puijen*, *syyjen*, *uujen*; Elat. *tuujys*, *puujys*, *uujys*, e. s. p.

Obs. 1. Lucundioris pronunciationis caussa nomina in *i* aliquando assumunt *j* ante finalem casum vocalem, ex. gr. *ki*, Instr. *kiän*, l. *kijen*, *bi*, ignis, *biän*, l. *bijen*, e. s. p. Eodem modo in lingua Finnica duae vocales separantur per consonam *j*, ex. gr. *meijän* l. *meiän*, *niien* l. *niijen*, *veän* l. *vejän* etc.

Obs. 2. Quaedam monosyllaba in *ai*, *ei*, *oi*, aliasque eiusmodi diphthongos mutant *i* in *j* et transferunt illud ad sequentem syllabam. Haec sine dubio dissyllaba fuerunt, quorum secunda syllaba cum *j* incepit, elapsa vero ultima Nominativi vocali, *j* cum an-

tecedente vocali diphtongum formavit. Quare talia nomina recte scribuntur: *voj*, nox, *jaj*, caro, *jäj*, stultus, *aj*, pater (Finn. *äijä*), Illat. *voje'*, *jöje'*, *aje'*; Instr. *vojen*, *jajen*, *ajen*.

Obs. 3. Nomina *pii*, Finn. *pilvi*, *syy*, Finn. *syli*, *sjuu*, Finn. *suo-li*, *puu*, Finn. *puola*, aliaque eiusdem generis amisisse litteram *l*, apparet e comparatione lingvae Syrjaenae cum Finnica. Amissa vero illa littera non revertitur in flexione, quoniam alia sunt in diversis casibus aequè sonantia vocabula, ex. gr. *puly*s, ab arbore, *syl*ys, ab illis, *pil*ys, a filio, e. s. p.

Obs. 4. Sjögren et Gabelentz putant mutationem litterae *ä* post *j* in *e* proficisci e lege, quae de vocalibus duris mollibusque in lingua Finnica valet. Littera *j* ex vera eorum sententia primitus fuit *i*, sed falso statuunt illud *i* lenitatis causa postulare *e* in fine. Littera enim *ä* ipsa mollis est, et in lingua Finnica antecedens *i* revera postulat in fine *ä*, non *e*. Ita etiam in lingua Syrjaena *ä* servatur post *i*, ut docet exemplum *ki*. Nobis lingua Syrjaena in hac ratione videtur imitari lingvam Russicam, ubi sonus *jä*, vel si aliquando per *z* designatur, pronuntiandus est *je*.

δ) Nomen subst. *pi*, filius, Finn. *pojka*, sumit semper ante finem *j* et in Plurali omnino irregulariter declinatur, accipiens pro —*jas* finem —*an*, raro —*anjas*, et adhuc rarius simplex —*jas*.

Nom. Pijan.

Gen. Pijan, Pijanlän, Pijanlys.

Accus. Pijanäs.

Instr. Pijanän.

Carit. Pijantäg.

Dat. Pijanly.
Allat. Pijanlanj.
Illat. Pijanä'.
Adess. Pijanlän.
Iness. Pijanyn.
Abl. 1. Pijanlys.
Abl. 2. Pijansänj.
Elat. Pijanys.
Secut. Pijanla.
Trans. Pijanäd.
Term. Pijanedadj.

Eodem fere modo flectitur *byd*, omnis, Plur. *bydün*,
omnes, Acc. *bydänüs*, Elat. *bydänys*, e. s. p.
